

Jó néha visszanézni

Tehet még utolsó szolgálatot az öreg jegyzetfüzet, a feljegyzés, mielőtt az íróasztal mélyére süllyesztené az ember. Felhívja a figyelmet olyasmire, amiről az újságíró megfeledkezett, vagy nem tudott felhasználni korábbi cikkeiben. Ilyen »viszszalapozásra« hívta fel a figyelmet a Csongrád Megyei Népi Ellenőrzési Bizottság utóvizsgálata. Az eredeti, ahogy népi ellenőrzési szaknyelven mondják, alapvizsgálatokról rendszerint tájékoztattuk olvasóinkat.

Elmulasztott intézkedések

Jó néha visszanézni, hogy segített-e a vizsgálat. Ezt azokról a népi ellenőröktől hallottam, akik az elmúlt év őszén utóvizsgálatot tartottak a ruszai termelőszövetkezetekben. A megyei népi ellenőrök több hibát állapítottak meg a tsz-ek gazdasági irányításában, az ügyvitelben, a bizonylati fegyelemben. Sajnos az utóvizsgálat azt tanúsította, hogy még mindig sok kifogásolnivaló volt. Az áprilisban tartott alapvizsgálat megállapításait nem tárgyalta meg a Népszabadság Tsz igazgatósága, illetve közgyűlése. A többi termelőszövetkezet sem használta fel az itt szerzett vizsgálati tapasztalatokat, például a termények, a termékek számba vételénél, nem szüntették meg a nyilvántartás vezetésében megtalált hiányosságokat sem. A háztáji földek kiadásában felfedett hibákat is csak részben rendezték, mert az ellenőrzés év közben volt. A helyes kiosztásra csak idén kerülhet sor.

Eredmények — és újabb hibák

A MESZÖV és a földművesszövetkezetek költségalkodásának utóvizsgálata például arról adott számot, hogy az alapvizsgálat idején megállapított hiányosságok megszüntetésére határozott intézkedéseket tettek. Az utóvizsgálat azonban újabb fogyatékoságokat tárt fel. A megvizsgált szövetkezetek közül a kiskereskedelmi üzemiágban négy helyen, a vendéglátóhelyen hat helyen romlott a költségköltség, csak három helyen javult. Ellenben szép fejlődés tapasztalható a beruházások gazdaságosságának vizsgálataiban. Ma már csak az előzetes gazdaságossági számítások után engedélyez a MESZÖV beruházást.

A földművesszövetkezetek kereskedelmi vesztesége, sajnos, az utóvizsgálatok időpontjában sem csökkent, sőt, a bolti kiskereskedelemben 20, a vendéglátó szakmában 100 százalékkal emelkedtek a veszteségek. Másfelőrt a kétszerecsére a kocsiállás, pénz, a fekbér. A meg nem

A népi ellenőrzés utóvizsgálatairól

térülő leltárihiány a vendéglátóiparban 5 ezerrel 34 ezer forinttal emelkedett. Viszont csökkent a meg nem térült leltárihiány a kiskereskedelemben, 117 ezer forinttal 32 ezer forintra.

Előttérbe lép a felelősség

Megállapította az utóvizsgálat, hogy a mórhalmai körzeti földművesszövetkezet még 1959-ben kapott egy törpe jégmüvet. A vizsgálat idejéig összeszereletlenül, üzemképtelen állapotban volt ez a törpe jégmü, csak ezt követően tették intézkedést értékesítésére. A népi ellenőrzések utáni intézkedések általában kedvező fogadtatásra találtak a különböző közsegekben. A makói Kállai Éva kollégiumban tartott utóvizsgálat alkalmával megállapították a népi ellenőrök, hogy néhány hiányosságot nem szüntettek meg. Az utóvizsgálat időpontjában szűrőpróba-ellenőrzéssel megállapították, hogy a raktárban több vagy kevesebb nyersanyag volt, mint amennyi a raktáros óvatossága után, a fennálló anyagszámlázási pontatlanságok miatt, nehogy a havi leltárnál hiánya legyen.

Az utóvizsgálatokra általában jellemző, hogy a népi ellenőrök többnyire azt tapasztalják: megszüntették a

hibát. De találnak fogyatékoságot is. Ez viszont igazolja: helyes néha visszanézni, s megvizsgálni, milyen intézkedéseket tettek. A Csongrád Megyei Népi Ellenőrzési Bizottság el is az utóvizsgálat lehetőségével. Ahol a megvizsgált szervek, vállalatok, intézmények vezetői nem élnek a vizsgálat nyújtotta lehetőséggel, segítséggel, s nem szüntetik meg a feltárt hibákat, ott nem riadnak vissza attól sem, hogy gyakorlatban is érvényesítsék a felelősségtudat kifejlesztésének, meg erősítésének eszközeit: a nevelésen, s tudatformáláson túl a felelősségre vonást is.

A népgazdaságnak hasznos

Igaz, hogy ahol felelősségre vonást javasolnak az alap- vagy utóvizsgálat alkalmából, ott csaknem mindig vita támad. Ha kell, hát vitáznak a népi ellenőrök, ha a hibát vétők igyekeznek tisztára mosni magukat. Mivel azonban a munkások már mindenütt tisztázódott és állandó jellegűek, a felelősség is világosan megállapítható. Így történt ez az utóvizsgálatok alkalmával is. Lehet, hogy némelyeknek árt, ha a népi ellenőrök visszanéznek és megvizsgálják, milyen intézkedéseket tettek az ellenőrzés után, éltek-e a számukra nyújtott lehetőséggel, felhasználták-e a tanácsokat, megvalósították-e a javaslatokat. Ha némelyeknek ideig-óráig árt is, a népgazdaságnak minden esetben hasznos dolog.

N. P.

Szélesebb körű és magasabb színvonalú az ismeretterjesztés

A TIT Csongrád megyei szervezetének IV. küldöttközgyűlése

A Csongrád megyei tanács szegedi székházának nagytermében tegnap tartotta IV. küldöttközgyűlését a TIT Csongrád megyei szervezete. A gyűlés elnökségében helyet foglalt Siklós János, a Csongrád megyei pártbizottság titkára, Juhász József, az SZMT vezető titkára, dr. Nagy László, a TIT főtitkára, Hantos Mihály, a Csongrád me-

gyei tanács vb elnökhelyettese, dr. Forgó István, a makói járási tanács vb elnöke, dr. Ormos Pál főorvos, a TIT Csongrád megyei szervezete elnöke, dr. Dömötör János, a Tornyai Múzeum igazgatója, a TIT hódmezővásárhelyi szervezetének elnöke és Szalontai József, a TIT megyei titkára.

Az elnökség és az ellenőrző bizottság beszámolója

A tanácskozást dr. Dömötör János nyitotta meg, majd dr. Ormos Pál mondott beszámolót a szervezetenek a III. küldöttközgyűlés óta végzett három esztendő munkájáról. A beszámoló kiegészítette azt az elnökségi jelentést, amelyet a tanácskozás minden résztvevője írásban előre megkapott.

A TIT munkáját az MSZMP VIII. kongresszusának határozata alapján három alapelve fogja össze: a világnézet nevelés, az általános műveltség és a szakmai képzettség emelése. A TIT az ebből adódó feladatok megvalósításával járult és járul hozzá a szocialista ember kialakításához.

A társulatnak feladatai végrehajtásához megfelelő előadói gárdát kellett beszereznie. Ez sikerült is, bár még mindig vannak a szervezetnek olyan tagjai, akik az ismeretterjesztő munkát nem

támogatják. Több tagot törölni is kellett a társulat sorából, ám a tagság az elmúlt években mégis növekedett.

Az elmúlt három évben tartott ismeretterjesztő előadások száma és színvonala is emelkedett. Ennek segítésére a szervezet több módszertani konferenciát rendezett az előadók számára. 1961 óta évről évre emlékedett az előadások hallgatóinak száma is.

A beszámoló ezután rámutatott a falvakban és a ta-

nyákon végzett ismeretterjesztő munka fontosságára, majd nyomatékosan hangsúlyozta: véget kell vetni a polihisztorok korszakának. Elegendő szakemberünk van ahhoz, hogy minden tudományágban szakszerű előadásokat rendezhessünk.

A beszámoló végül a szocialista erkölccsel kapcsolatos előadások tartásának fontosságát méltatta, majd rámutatott, hogy az országunkban bekövetkezett gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődéssel együtt sokat változott a TIT munkája is. A társulat egyre inkább alkalmas, sá válik feladatainak magas színvonalú végrehajtására.

Ezután dr. Forgó István, a makói járási tanács vb elnöke, a Csongrád megyei szervezet ellenőrző bizottságának jelentését ismertette. Megállapította, hogy a társulat az alapszabályok szerint működik. Az elmúlt három évben sokat javult a társulat anyagi helyzete is. Ma már gazdaságilag is erős a TIT Csongrád megyei szervezete.

Hozzászólások

A két beszámolóhoz elsőnek Sas Béla, a megyei tanács mezőgazdasági osztályának vezetője, a szervezet agrárszakosztályának elnöke szólt hozzá. Rámutatott, hogy a mezőgazdasági szocialista átszervezése óta növekedett az érdeklődés a falvakban is az ismeretterjesztés iránt. Havas Gyula, gimnáziumi igazgató, a csongrádi szervezet elnöke felszólalásában kiemelte: a tudatformálás hozzájárul a gazdasági eredmények javításához is. Herczegfalvi László tanár, a pitvarosi TIT szervezet vezetője a tsz-akadémiák problémáiról szólt. Dr. Martonyi János, egyetemi tanár, a Csongrád megyei szervezet jogi szakosztályának elnöke az ülnökakadémiák munkájáról számolt be és javasolta, hogy a társadalmi bíróság tagjainak szervezett továbbképzését is biztosítsa a TIT, a szakszervezetekkel együttműködve. Szalma István, Makó város művelődésügyi osztályának vezetője a szülői akadémiájának problémáiról szólt. Atlasz Henrik, a szegedi járási tanács népművelési felügyelője a járásban végzett ismeretterjesztő munkát elemezte. Ózdi Béla tanár, a szegedi munkáskadémiáról beszélt.

Dr. Nagy László, a TIT főtitkára felszólalásában a többi között hangoztatta, hogy az ismeretterjesztéssel kapcsolatban eddig az volt a követelmény, hogy keltse föl az érdeklődést a tudomány, a művelődés iránt. Itt az ideje, hogy most már az ismeretterjesztés egyéb funkcióival is foglalkozzunk. Feladatunk, hogy hozzájáruljunk a dolgozók megszerzett ismereteinek állandó korszerűsítéséhez és kiegészítéséhez. Az ismeretterjesztés fő területe változatlanul a falu. A technika fejlődése itt is gyors, tsz-parasztságunk műveltségi színvonala azonban nem követi ezt a fejlődést. Munkánkkal ennek az ellentmondásnak feloldá-

sához kell hozzájárulni. Dr. Németh István főiskolai adjunktus, a TIT szegedi szervezetének elnöke a beszámoló sok részletéhez szólt hozzá és hangsúlyozta a szegedi és a megyei szervezet jobb együttműködésének szükségességét. Kiss Sándor, a Magyar Nemzeti Bank szegedi fiókjának igazgatóhelyettese, a szervezet közgazdasági szakosztályának elnöke a többi között rámutatott: megnőtt az érdeklődés a közgazdasági témák iránt az utóbbi esztendőben. Nikolenyi György, a szatymazi általános iskola igazgatója a falusi és a tanyaí ismeretterjesztő munka problémájáról beszélt.

Felszólalt a tanácskozáson Siklós János, a Csongrád megyei pártbizottság titkára is. Bevezetőül elmondotta, hogy a Csongrád megyei pártbizottság és a Csongrád megyei tanács nagyra értékeli azt a munkát, amit a TIT megyei szervezete folytat. Jelentős szellemi erőket fog össze a szervezet a szocializmus építésének támogatására. A tennivalókról szólva hangoztatta: alaposan meg kell vizsgálni, hogyan lehetne tovább fejleszteni a falusi, de főképpen a tanyaí ismeretterjesztést. Megyénkben közel százezer ember él tanyaikon. Ezért ez a kérdés nem egy kérdés a sok közül, hanem alapvető jelentőségű. E tekintetben csak úgy léphetünk előre, ha a megyei és járási szervek koncentrált segítséget nyújtanak a munkához. A megyei elnökség egyik fontos feladata — mondotta a továbbiakban Siklós János — hogy jobban támaszkodjunk a szegedi egyetemre és a főiskolára. A segíteni akarás, az ambíció, a készség a felsőoktatási intézmények tanárai részéről ehhez megvan.

Siklós János felszólalása után Szalontai József, a TIT megyei titkára mondott zárszót.

Elismerő oklevelek átadása

A tanácskozáson dr. Nagy László az ismeretterjesztő munkában kiemelkedő sikerrel dolgozóknak elismerő okleveleket nyújtott át. Elismerő oklevelet kapott: Havas Gyula gimnáziumi igazgató, Verőki István tanár, Kőtvényesi László egyetemi ad-

junktus, Nagyajtósi István tanár, Herczegfalvi László tanár, Balázs Lajos, Makó város művelődésügyi osztályának dolgozója, Perényi István újságíró és Horváth László, a hódmezővásárhelyi növénygyűjtő állomás igazgatója.

Az elnökség és az országos küldöttgyűlés küldönteinek megválasztása

A Csongrád megyei szervezet küldöttgyűlése a vita után megválasztotta a 43 tagú új elnökséget és a héttagú ellenőrző bizottságot, valamint a IV. országos küldöttgyűlés 13 megyei küldötét. A TIT Csongrád megyei szervezetének elnöke dr.

Koch Sándor Kossuth-díjas egyetemi tanár lett. Elnökhelyettesekké választották dr. Ivanovics György egyetemi tanár, Kossuth-díjas akadémikust, dr. Ormos Pál főorvost és Rácz Lajos újságíró. Megyei titkár: Szalontai József.

L. F.

SOK NAGY GOND, sok szép terv

Beszélgetés a sövényházi népfrontelnökkel

Egy fecske nem csinál nyarat — tartja a szólásmondás. S így vannak ezzel Sövényházán is. A község ügyes-bajos dolgának vitelében sok ember összefogására van szükség. Tavasszal ez nyilvánult meg a községben, amikor új emberek is kerültek a Hazafias Népfront helybéli vezetőségébe. Sok idő azóta nem telt még el, tervek, elgondolások azonban születben vannak. Erről beszélgettünk a község fiatal orvosával, dr. Schappon Tiborral, a Hazafias Népfront helybéli elnökével.

Kettős életű fiatalok

Több kulturális lehetőség kell ennek a fiatal, alakuló falunak, mint amit ed-

dig kapott — mondta mintegy programként. — Csak a bálak rendezése nem elégíti már ki a fiatalok igényét. Könyvbaj, szakelődások, művelődést nyújtó rendezvények, jó kollektív együttlél együttlen sokat tehetnek abban, hogy a fiatalok Sövényházán is megkötődjen.

Sokan közülük — folytatta — kettős életet élnek. Másfelé járnak el dolgozni és csak a hét, vagy a hónap végén jönnek haza. Vég-eredményben sehol sincsenek otthon. Egyik helyen dolgoznak, másik helyen »vendégek«. Egyik elmegy, másik visszajön, Szakmát kellene adni a kezükbe, hiszen értük, nekik alakul itt a világ. A mezőgazdaság ma már annyira ágra osztódik, hogy bárki mesterévé válhat a választott szakmájának.

Mindenki segít

S megvannak erre a lehetőségek Sövényházán? — kérdeztük.

Volt már kezdeményezés — válaszolta. — A Pirosróza Tsz tizenegy-néhány fiatal, fiúkat, lányokat karolt magához. Egy ideig jól is dolgoztak, összeszoktak, aztán szétszéledtek. Talán több megértés, türelem kellett volna hozzájuk. Ügyes-bajos dolgukkal is foglalkozni kellene. Mindenestre mezőgazdasági tanulónak kellett volna szerződnie őket, hogy érezhék: számítanak rájuk, mint leendő szakmunkásokra. Elvégre nekik kell majd felváltani a tsz-ekben a nyugdíjba menő időseket.

Mi a biztosíték: a túrelmetlenséggel ejtett csorbát a fiatalok ügyében ki lehet küszöbölni?

Ez sok összefutótól függ — felelte a népfrent fiatal elnöke. — A TIT-nek van itt helyi csoportja. A Hazafias Népfrent most szorosabbra fűzi vele a kapcsolatot egy közös terv kidolgozására és megvalósítására. Első lépésként létrehozunk egy mezőgazdasági szakkört, amelyet Lázár Lajos agrónomus vezet majd. Ennek a kezdeményezésnek helyet ad a művelődési otthon, amely-

nek igazgatója egyben a Hazafias Népfrent titkára, Zsótér Ferenc. Az állatorvos, dr. Kupecz Sándor is vállalkozott, hogy szakelődásokat tart rendszeresen állattenyésztési és állategészségügyi kérdésekről. Mindent egybevetve: a szakkörből kinőhet a szakmunkásképzés általános igénye. A fiataloknak ez az együttléte arra is lehetőséget nyújt majd, hogy az őket érintő problémákat megvitassuk velük. S ebben részt vesz majd a községi pártbizottság és a tanács képviselője is. Nemrég több fiatal visszament a Zöldhalom Tsz-be. Ott akarnak megélni. Ehhez nekünk is hozzá kell segíteni őket, és a többiekkel, akik még várakoznak, vagy másfelé járnak el dolgozni. A faluból körülbelül 400-an dolgoznak máshol. Meg kellene egyszer vizsgálni, hogy miért.

17 pedagógus

— 84 megbízatás

S mik a további tervei a községi Hazafias Népfrentnek?

Otthonossá, csinosabb tenni a művelődési otthont, hogy ne keltsé azt a benyomást, mintha ezt a falut itt felejtették volna. Nekem is van két fiam, én is szeretném, ha nemes szórakozást, művelődési lehetőséget ott is találnának. Persze sok ember munkájával lehet csak a művelődés fellegvára ez az otthon. S ebben a pedagógusok segítségét is kérjük. Tudom, nekik is sokféle elfoglaltságuk van. Az igazgató Kelecsényi József egyszer össze is számolta, hogy 17 pedagógusnak 84 megbízatása van. Ez tényleg sok. Még is meg kell találni a módját, hogy a közös ügyben segítségünkre legyenek a pedagógusok is. S aztán később? O, sok szép terv foglalkoztat bennünket. Reméljük, egyszer valósággá válik valamennyi — mondta bizakodva a községi Hazafias Népfrent fiatal orvos-elnöke.

Finn—magyar barátság Tsz Szatymazon

Dr. Reino Palas finn nagykövet látogatása

Még a múlt esztendő nyarán finn agrárpartí parlament delegáció látogatott Szatymazra, s tagjai és a szövetkezeti gazdák között ösztinte barátság szövődött. E barátság ápolására a szatymazi Fehért és Szabadság Tsz-ek egyesülése révén létrejött új közösség elhatározta, hogy gazdaságának a Finn—magyar barátság Tsz nevet adja.

A névadó ünnepség alkalmából Szegedre és Szatymazra látogatott dr. Reino Palas finn nagykövet. A déli órákban a megyei pártbizottság és tanács székházában Török László, a megyei tanács vb elnöke és Paczúk István, a megyei tanács vb elnökhelyettese, valamint Katona Sándor országgyűlési képviselő, a Hazafias Népfrent megyei bizottságának titkára fogadta. Útjára elkísérte Szatymazi Nagy Imre, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának titkára.

A finn nagykövet e látogatott a falu új művelődési házába is, ahol Farkas Lajosné, a községi tanács vb elnöke tájékoztatta a híres falu gyümölcsültájának kifejlődéséről. Dr. Reino Palas ösztinte elismerését fejezte ki a látottak után.

A tsz-ben Szölő Ida VII. osztályos ünnepi kislány fienn nyelven köszöntötte a vendéget. Az ünnepi közgyűlésen Szél János tsz-elnök, országgyűlési képviselő ismertette a tsz eddigi sikereit, majd pedig dr. Reino Palas mondott ünnepi beszédet. Köszönetet mondott azért, hogy a szatymazi Finn—magyar barátság Tsz. tiszteltbeli tagjának fogadta, s hogy a szatymazi közösség nevére a finn—magyar barátság, a két rokonnép testvéri kapcsolatainak ápolására szentelte.

Az ünnepség a vendégek és a tsz-tagok hangulatos közös vacsorájával fejeződött be.